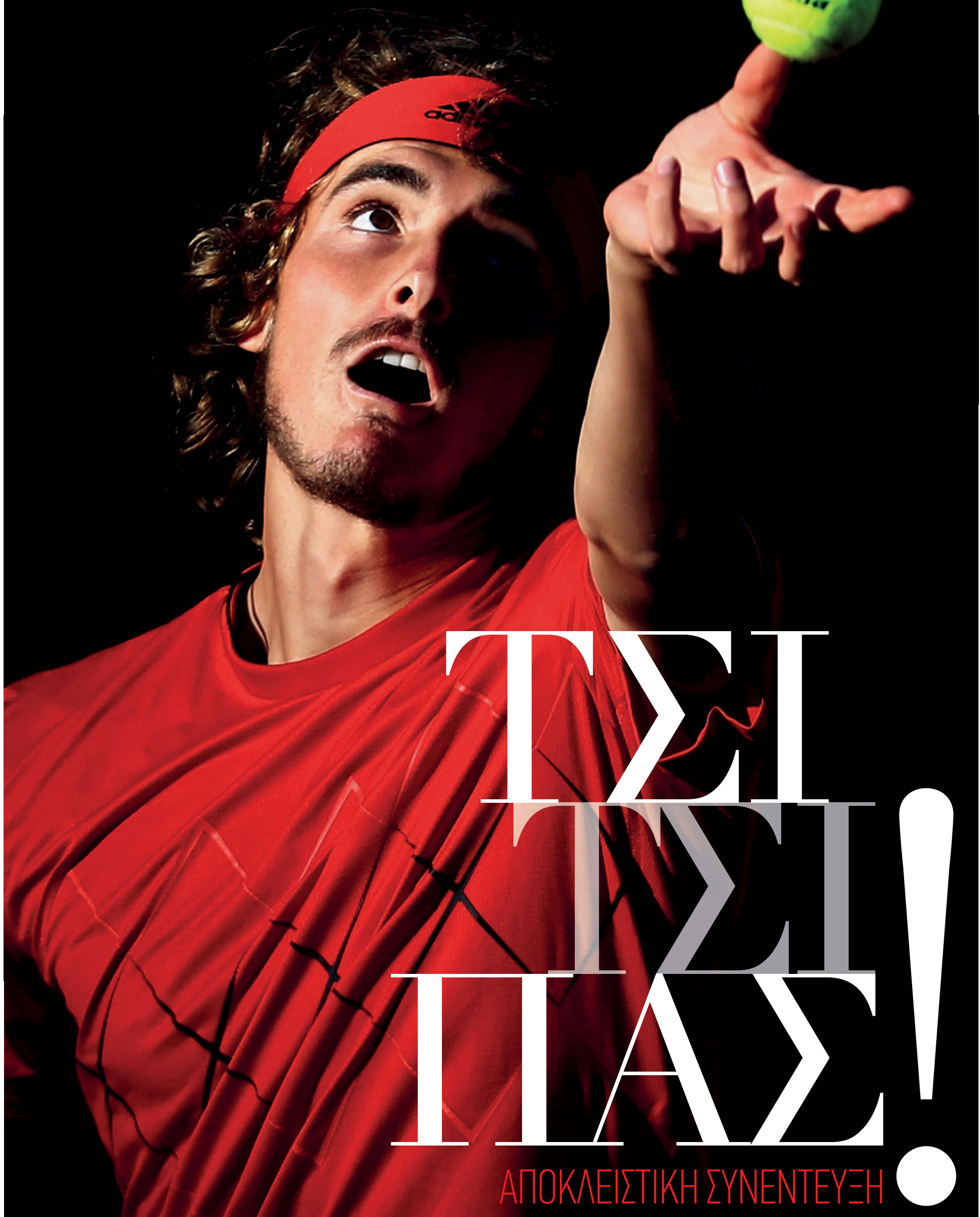

ΒΗΜMagazino

ΤΣΙΤΣΙΤ ΠΛΑΣ!

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

GALA-DALI ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΘΡΥΛΙΚΟ ΖΕΥΓΑΡΙ ΤΩΝ ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΤΩΝ **Σ. 12**

ΚΟΜΙΚΣ ΠΩΣ ΟΙ ΧΑΡΤΙΝΟΙ ΗΡΩΕΣ ΚΑΤΕΚΤΗΣΑΝ ΤΟ ΧΟΛΙΓΟΥΝΤ **Σ. 30**

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ Η ΖΩΗ ΣΕ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ **Σ. 16**

«ΘΕΛΩ ΝΑ ΓΙΝΩ Ο ΚΑΛΥΤΕΡΟΣ ΤΕΝΙΣΤΑΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ»

ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Ο 19χρονος Στέφανος Τσιτσιπάς, ο καλύτερος έλληνας αντισφαιριστής σήμερα, μιλάει για τα όνειρά του, τη γεύση της επιτυχίας και για τη φιλοδοξία του να κάνει το τένις το νούμερο ένα άθλημα στην Ελλάδα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΗ ΒΑΡΔΑΚΗ

Το ραντεβού μας με τον Στέφανο Τσιτσιπά δόθηκε σε ένα μάλλον ανορθόδοξο μέρος. Στο αεροδρόμιο της Κέρκυρας. Ο εντυπωσιακός, ευθυτενής 19χρονος (το ύψος του αγγίζει τα 1,93 μ.) περιμένει στην αίθουσα αναμονής για να επιβιβαστεί στην πτήση για Αθήνα. «Ναι, ήμουν στην Κέρκυρα για σύντομες διακοπές» παραδέχεται. «Κράτησαν μόλις μία εβδομάδα, αλλά δεν με πειράζει καθόλου».

Και πράγματι αυτή την περίοδο τίποτα δεν φαίνεται να μπορεί σκιάσει το εφηβικό του χαμόγελο. Γιατί το 2018 είναι αναμφισβήτητη η χρονιά του. Τα γεγονότα μιλούν από μόνα τους. Από το Νο 205 της παγκόσμιας κατάταξης, τον Μαΐο του 2017, ο νεαρός αντισφαιριστής εκτινάχτηκε, έπειτα από μια ξέφρενη κούρσα, στη θέση Νο 32. Τον περασμένο Απρίλιο, στη Βαρκελώνη, έφτασε στον πρώτο τελικό του σε τουρ-

νουά ATP και με αντίπαλο – ποιον; – τον επονομαζόμενο «King of clay» («Βασιλιά του χώματος»), Ραφαέλ Ναδάλ, από τον οποίο τελικώς έχασε. Εναν μήνα αργότερα, στο Ρολάν Γκαρός, κατέγραψε την πρώτη του νίκη σε αγώνα ενός τουρνουά Γκραν Σλαμ (έτσι ονομάζονται οι τέσσερις κορυφαίες διοργανώσεις τένις: το Αμερικανικό Οπεν, το Αυστραλιανό Οπεν, το Γουίμπλεντον και το Ρολάν Γκαρός). Για να συνεχίσει ακάθεκτος στα αγγλικά γήπεδα και στο Γουίμπλεντον. Εκεί έγραψε ιστορία όταν μπήκε στην τελική 16άδα.

Και μπορεί να αποχαιρέτησε τη διοργάνωση όταν έχασε από τον πανύψηλο Αμερικανό Τζον Ισνερ, αλλά αυτό μάλλον λίγη σημασία όταν οι άγγλοι δημοσιογράφοι συγκρίνουν τις βουτιές του μπροστά στο φιλέ με αυτές του Μπόρις Μπέκερ, όταν ο Ρότζερ Φέντερερ του έχει πλέξει ήδη το εγκώμιο και όταν

στους επίσημους λογαριασμούς του το Γουίμπλετον τον καλοσωρίζει. Η παγκόσμια κοινότητα του τένις μοιάζει να έχει ανακαλύψει στο πρόσωπο του ταχύτατα ανερχόμενου έλληνα αθλητή τον πιθανό διάδοχο του Φέντερερ και του Ναδάλ. «Πώς σου φαίνονται όλα αυτά, Στέφανε;» τον ρωτώ. Εχουμε συμφωνήσει να μιλάμε ήδη στον ενικό. «Απολύτως φυσιολογικά» απαντά με μια αφοπλιστική ειλικρίνεια. «Ήξερα ότι τα καλά αποτελέσματα και οι καλοί αγώνες θα μπορούσαν να στρέψουν τα φώτα της δημοσιότητας πάνω μου και να δείξω σε όλους τι μπορώ να κάνω, πώς μπορώ να παίξω. Ήταν μια ωραία εβδομάδα αυτή στο Γουίμπλεντον. Με έκανε χαρούμενο που οι άνθρωποι ενδιαφέρονταν περισσότερο από ό,τι πριν και ότι με τα αποτελέσματά μου έδειξαν μεγαλύτερη προσοχή».

Και τώρα ποια η συνέχεια; «Αυτό ήταν

● Ο Στέφανος Τσιτσιπάς εν δράσει στο τουρνουά του Εστορίλ στην Πορτογαλία, τον περασμένο Μάιο

ΤΣΙΤΣΙΠΑΣ

μόνο η αρχή. Ήταν ένα πολύ καλό τουρνουά» εξηγεί. «Έχω μεγαλύτερους στόχους από αυτό. Μέσα στο τέλος της χρονιάς θέλω να είμαι ανάμεσα στους καλύτερους 25 αθλητές στον κόσμο και να κερδίσω έναν ATP τίτλο». «Και το πιο μεγάλο σου όνειρο;» τον ρωτώ. Διστάζει λίγο και τελικά απαντά. «Να γίνω ο καλύτερος τενίστας όλων των εποχών, να κερδίζω τίτλους και να κάνω το τένις το νούμερο ένα άθλημα στην Ελλάδα». Ο Στέφανος διαθέτει αυτοπεποίθηση και δεν το κρύβει. Αυτό δεν οφείλει να κάνει κάθε καλός αθλητής; Ο Στέφανος, όπως μου εξηγεί, έπιασε την πρώτη του ρακέτα σε ηλικία τριών ετών. Ήταν μάλλον κάτι φυσικό. Ο πατέρας του Απόστολος Τσιτσιπάς και η μητέρα του, η Ρωσίδα Τζούλια Σαλνίκοβα, ήταν προπονητές τένις στα γήπεδα του Αστέρρα στη Βουλιαγμένη, στο ξενοδοχείο «Astir Palace». Η μητέ-

«
**Θυμάμαι
ο Φέντερερ
μου είχε πει
για σπουδαία
κουβέντα, ότι
“οι νίκες σε
γλιτώνουν
από πολλά
προβλήματα”**
»

ρα, μάλιστα, ως έφηβη ήταν και εκείνη πρωταθλήτρια. Ωστόσο η καριέρα της καθελώθηκε λόγω του περιορισμού της ελεύθερης μετακίνησης από το τότε σοβιετικό καθεστώς. «Είμαι σίγουρος ότι εκπληρώνω και τα δικά της όνειρα» απαντά ο Στέφανος όταν τον ρωτώ σχετικά. «Είχε παίξει καλό τένις σε υψηλό επίπεδο και την κάνω περήφανη που μπορώ και αγωνίζομαι και εγώ σε ακόμη υψηλότερο. Την αγαπώ πάρα πολύ. Μου συμπαραστέκεται και βρίσκεται στα τουρνουά μαζί μου όσο συχνότερα μπορεί. Περνά περισσότερο χρόνο με τα αδέρφια μου πίσω στη Βουλιαγμένη». Ο Στέφανος έχει τρία μικρότερα αδέρφια, τον Πέτρο, τον Παύλο και την Ελισάβετ, οι οποίοι ασχολούνται επίσης με το τένις. «Φάνηκε από την αρχή ότι ήσουν τόσο μεγάλο ταλέντο;» τον ρωτώ. «Δεν ξέρω» απαντά. «Στην αρχή δεν ήμουν ο καλύτε-

ρος. Η πρώτη μεγάλη αναγνώριση ήρθε όταν έγινα νούμερο ένα στην Ελλάδα στην ηλικία κάτω των 12 ετών. Συνειδητοποίησα όμως τι είναι το τένις όταν βγήκα στο εξωτερικό, γιατί στη χώρα μας είναι κάτι που ούτε σου αποφέρει χρήματα, ούτε φήμη. Εξω κατάλαβα ότι το τένις είναι διαφορετικό, οι παίκτες είναι καλύτεροι, υπάρχει μεγαλύτερη οργάνωση». Ποια ήταν όμως η στιγμή που συνειδητοποίησε ότι θέλει να γίνει επαγγελματίας παίκτης; «Μετά την κατάκτηση του πρώτου μου τίτλου σε ηλικία 8 ετών στη Νορμανδία της Γαλλίας. Ήταν η πρώτη φορά που πήρα τρόπαιο, ένα κύπελλο από τουρνουά, και ήμουν τρομερά χαρούμενος γιατί κατάλαβα την ευχαρίστηση του να κερδίζεις κάτι μόνος σου, με την αξία σου, χωρίς μια ομάδα – γιατί έπαιζα και ποδόσφαιρο τότε. Θυμάμαι ότι ξύπνησα τον πατέρα μου εκείνο το

ΑΠΟ ΤΗ
ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

«Η Γκαλά ήξερε πάντα τι ήθελε, τις ηδονές της καρδιάς και των αισθήσεων και τη συντροφικότητα μιας ιδιοφυΐας». Ετσι τη θυμόταν πάντα ο γάλλος συγγραφέας Αντρέ Τιριόν, μέλος του κύκλου των σουρεαλιστών που την είχε δεχτεί στις αγκάλες του όταν ανακαλούσε τις συναντήσεις τους στο «άντρο» του κινήματος, Café Cyrano, στο Παρίσι της δεκαετίας του '20. Τότε εκείνη δεν είχε συνδεθεί ακόμη με τον Νταλί, αλλά ήταν η πάντα κομψά ντυμένη σύζυγος του ποιητή Πολ Ελιάρ, με την περιφρόνηση χαραγμένη στο πρόσωπό της και το βλέμμα της αεικίνητο προς πάσα κατεύθυνση. «Ηθελε “κάτι” – “κάτι” το οποίο θα συνέβαλλε στην πραγμάτωση του προσωπικού της μύθου. Και αυτό ήταν “κάτι” που είχε αρχίσει να πιστεύει ότι ίσως μόνο εγώ θα μπορούσα να της προσφέρω» αποκάλυπτε ο δεύτερος σύζυγός της, Σαλβαδόρ Νταλί, στην αυτοβιογραφία του «Η απόκρυφη ζωή μου» (στα ελληνικά από τις εκδόσεις Εξάντας) για τη γυναίκα με την οποία μοιράστηκε 53 χρόνια της ζωής του. Γιατί σε αντίθεση με τον άστατο συμπατριώτη του και υπέρτατο καλλιτέχνη του εικοστού αιώνα, Πικάσο, ο οποίος κατανάλωνε γυναίκες με μανία, ο Νταλί παντρεύτηκε μόνο μία φορά στη ζωή του. Για την ακρίβεια δηλαδή δύο, μία με πολιτικό γάμο το 1934 και μία με θρησκευτικό το 1958, αλλά πάντα με το ίδιο πρόσωπο. Η Γκαλά ήταν η μούσα του, η σύντροφός του, η ατζέντισσά του, η οικονόμος του. Ήταν τα πάντα εκτός από ερωμένη, τουλάχιστον τον πρώτο καιρό της σχέσης τους, καθώς η σεξουαλική τους ζωή καθορίστηκε από την ανεξέλεγκτη φοβία του για τα γυναικεία γεννητικά όργανα και τη δική της περιπατητική ζωή σε κρεβατοκάμαρες που δεν ήταν του σπιτιού της. Ο Νταλί ήταν πεπεισμένος ότι η Γκαλά ήταν το άλλο του μισό, εξάλλου είχε σχεδόν το ίδιο όνομα με τον παρανοϊκό και αυτόχειρα παππού του Γκαλό, και συνιστούσε την ιδανική παρτενέρ σε μια συνύπαρξη εκρηκτική, εκκεντρική, οργιαστική που μεταξύ άλλων είχε ως αποτέλεσμα την ανάδειξη του Νταλί σε καλλιτέχνη

ΓΚΑΛΑ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΤΑΛΙ, ΜΠΡΟΣΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ

Μια έκθεση στη Βαρκελώνη αποπειράται να σκιαγραφήσει ένα πλήρες πορτρέτο της γυναίκας που επηρέασε την αβανγκάρντ των αρχών του εικοστού αιώνα.

● Ο Σαλβαδόρ Νταλί και η Γκαλά σε συνέντευξη Τύπου στη Φιγκέρες το 1980, όταν εκείνος ήταν 76 ετών και εκείνη 86.

κορυφαίο του εικοστού αιώνα. «Πόσο υπέροχο είναι όταν ένας καλλιτέχνης βρίσκει την κατάλληλη σύζυγο. Είναι κάτι που συμβαίνει πολύ σπάνια. Συνέβη στον Νταλί και νομίζω ότι θα καθορίσει αν θα παραμείνει το ενδιαφέρον φαινόμενο μιας λοξής δεκαετίας ή αν θα γίνει ο ένας από τις δυο-τρεις εξέχουσες προσωπικότητες του μέλλοντος» έγραφε σε μια επιστολή του ο βρετανός συλλέκτης και αγοραστής των έργων του Εντουαρντ Τζέιμς το 1935. Με δυο λόγια: με το να πεις απλώς ότι η Γκαλά δεν ήταν μια συνηθισμένη γυναίκα δεν σκιαγραφείς ούτε ένα εκατοστό από τη σαρωτική προσωπικότητά της. Μια πιο συνολική εικόνα, διαφορετική από τις προ-

καθορισμένες και διόλου κολακευτικές αντιλήψεις που επικρατούν για το πρόσωπό της, αποπειράται να μας μεταφέρει για πρώτη φορά μια έκθεση στο Εθνικό Μουσείο Τέχνης της Καταλωνίας στη Βαρκελώνη σε συνεργασία με το Ίδρυμα Γκαλά-Σαλβαδόρ Νταλί στην πόλη Φιγκέρες, γενέτειρα του σουρεαλιστή καλλιτέχνη. Στην «Γκαλά Σαλβαδόρ Νταλί. Ενα δικό σου δωμάτιο στην Πουμπόλ (Gala Salvador Dali. A room of one's own in Pubol)» (έως τις 14/10) δίνεται έμφαση στον ρόλο της Γκαλά ως μούσας όχι μόνο του Νταλί, αλλά και του Μαξ Ερνστ με τον οποίο παρεμπιπτόντως έζησε σε ένα ménage a trois μαζί με τον Ελιάρ την περίοδο 1924-27, αλλά και του Μαν Ρέι, του Μπρασάι και του Σεσίλ Μπίτον, όπως και πλείστων προσωπικοτήτων όπως των πρωτεργατών του υπερρεαλισμού Λουί Αραγκόν και Αντρέ Μπρετόν. Ας αγνοήσουμε ότι ο τελευταίος την αποκλήρυξε δηλώνοντας ότι ήταν μια καταστροφική επιρροή για όλους τους. Η Γκαλά ήταν αναμφίβολα μια επιδραστική φιγούρα της αβανγκάρντ των αρχών του 20ού αιώνα και το μαρτυρούν οι πίνακες, τα σκίτσα, οι φωτογραφίες και τα γράμματα από όλους αυτούς τους σπουδαίους άντρες που παρουσιάζονται στην έκθεση. Το κυριότερο, δεν της έχουν αποδοθεί τα εύσημα που της αναλογούν για τη συμβολή της στο ζωγραφικό και λογοτεχνικό έργο του Νταλί. Γιατί πέρα από το να ζει

θορυβωδώς στη σκιά του γράφοντας, δημιουργώντας σουρεαλιστικά αντικείμενα και σχεδιάζοντας την γκαρνταρόμπα της, ήταν συν-δημιουργός του «brand» «Gala-Salvador Dali», όπως υπέγραφε ο σύζυγός της τα έργα του από τις αρχές της δεκαετίας του '30, σε πολλά από τα οποία βεβαίως εκείνη πρωταγωνιστούσε. «Με το αίμα της Γκαλά ζωγραφίζω τους πίνακές μου» έλεγε ο Νταλί και την έχριζε πρωταγωνίστριά του σε αυτούς. Εξ ου και στην έκθεση παρουσιάζονται περίπου εξήντα έργα του σε μια απόπειρα να χαρτογραφηθεί η δημιουργική του εξέλιξη ως ζωγράφου. Το ερώτημα βέβαια που θέτουν οι επιμελητές είναι πιο θεμελιώδες: «Εάν αποδεχτούμε ότι η καλλιτεχνική παραγωγή του Νταλί εμπεριέχει στοιχεία performance σε μεγάλο βαθμό, και ότι το άτομο από τη μία και το ζωγραφικό και λογοτεχνικό έργο από την άλλη είναι απλώς οι δυο όψεις του ίδιου νομίσματος, γιατί να μην αποδεχτούμε κατ' αυτόν τον τρόπο τη συνεισφορά της Γκαλά στο ευρύτερο καλλιτεχνικό πρότζεκτ ονόματι Νταλί, ακριβώς όπως εκείνος το αναγνωρίζει με την κοινή υπογραφή τους σε ορισμένα από τα γραπτά του;». Εξάλλου, ο ένας αποτελούσε αντανακλάση της άλλης και η αμοιβαία εξάρτησή τους ήταν απόλυτη. Η Γκαλά είχε γεννηθεί το 1894 ως Ελενα Ιβάνοβνα Ντιακόνοβα στο Καζάν της Ρωσικής Αυτοκρατορίας σε μια οικογένεια διανοομένων η οποία ωστόσο στα δέκα της έχασε τον πάτερ φαμίλια της και την ασφάλειά της όταν εκείνος εξαφανίστηκε αναζητώντας χρυσό στη Σιβηρία. Μόνο όταν η μητέρα της ξαναπαντρεύτηκε έναν εύπορο δικηγόρο σκανδαλίζοντας τα ήθη της ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας μπόρεσαν να ορθοποδήσουν οικονομικά. Ήδη από τότε, όπως πολύ σωστά θα διέκριναν αργότερα οι οικείοι της, η Γκαλά ήξερε τι ήθελε και τίποτε δεν θα την εμπόδιζε να το αποκτήσει. Ούτε οι επιταγές της εποχής και του γεωγραφικού χώρου όπου είχε γεννηθεί – για παράδειγμα μπόρεσε τελικά να παρακολουθήσει μαθήματα Λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο όταν αυτό ήταν κάτι αδιανόητο για τις γυναίκες –, ούτε

DANIEL JANIN/AFP/VSUALHellas

● Το ζευγάρι μόλις έχει αποβιβαστεί από το πλοίο που τους έφερε στην Αμερική το 1951. Με το ξέσπασμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου είχαν βρει καταφύγιο στις ΗΠΑ όπου έζησαν για οκτώ χρόνια. Εκτότε, περνούσαν τους χειμώνες στη Νέα Υόρκη και στο Παρίσι και τα καλοκαίρια στο Καδακές όπου ο Νταλί ζωγράφιζε, ενώ από το 1971 η Γκαλά ζούσε τους θερινούς μήνες στην πόλη Πουμπόλ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΠΛΑΤΩΝΟΣ

Η ιστορική γειτονιά της Αθήνας δεν εξαντλείται στο ένδοξο παρελθόν. Παλιοί και νέοι κάτοικοί της μας μιλούν για την αναγεννημένη γοητεία της.

ΑΠΟ ΤΗ
ΝΑΤΑΣΑ ΜΑΣΤΟΡΑΚΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ
ΣΙΣΣΥ ΜΟΡΦΗ

«Αγεωμέτρητος μηδεὶς εἰσὶν» ἔγραφε στο υπέρθυρο της Ακαδημίας Πλάτωνος, απαγορεύοντας την είσοδο σε όποιον δεν γνώριζε Γεωμετρία. Σήμερα για να επισκεφθεί κανείς την ιστορική γειτονιά της πόλης δεν χρειάζεται απαραίτητα να ξέρει μαθηματικά, αρκεί να έχει τη διάθεση να ανακαλύψει μία

άλλη πλευρά της πρωτεύουσας. Η αλήθεια είναι ότι ελάχιστοι γνωρίζουν ακριβώς πού βρίσκεται η Ακαδημία και τα γεωγραφικά όρια της περιοχής. Πίσω από τα ΚΤΕΛ Κηφισού, κάτω από τη Λένορμαν, δίπλα στον Κολωνό και στα Σεπόλια κρύβεται αυτός ο αρχαιολογικός παράδεισος, στα περίξ του οποίου κατοικούν άνθρωποι που έχουν γεννηθεί εκεί και έχουν ζήσει τη μεγάλη αλλαγή του τόπου αλλά και αρκετοί που έχουν

εγκατασταθεί τα τελευταία χρόνια μαγεμένοι από την ιστορία του.

Ο Μπύθουλας και ο Βούθουλας

«Εδώ λοιπόν εις τον Μπύθουλα, κατοικούσαν αρχαίοι κι ένας σοφός, ο Πλάτων, που είχε και είχε μιαν ακαδημία που είχε στη μέση έναν πλάτανο» ἔλεγε με καμάρι η Μαντάμ Σουσου του Ψαθά και εννοούσε την περιοχή της Ακαδημίας όπου λίμναζαν τα νερά και ονομαζόταν έτσι για να

δείχνει την αντίθεση με τον Βούθουλα που βρισκόταν εκεί που στέκει σήμερα η Αγία Φωτεινή. Ο ένας δίπλα στον Κηφισό με βρώμικα νερά και ο άλλος δίπλα στον Ιλισσό με μικρή λίμνη και τρεχούμενα νερά. Κάτι σαν «λαός και Κολωνάκι». Αν ξεκινήσει κανείς τη βόλτα του από τον εμπορικό δρόμο της περιοχής πηγαίνοντας προς το πάρκο θα νιώσει ότι εκεί που πατάει πριν από πολλούς αιώνες γινόταν κάτι σπουδαίο. Και γινόταν. Διότι η

Ακαδημία του Πλάτωνα δεν ήταν απλώς μια φιλοσοφική σχολή. Ήταν ένας τόπος όπου για 900 σχεδόν χρόνια δίδασκαν οι μεγαλύτεροι δάσκαλοι και φοιτούσαν οι πιο ταλαντούχοι μαθητές. Ήταν ένα φυτώριο φιλοσοφίας που ο Πλάτωνας ίδρυσε σε ένα μέρος καθόλου τυχαίο. Το προάστιο πήρε το όνομά του από τον ήρωα Ακάδημο ή Εκάδημο. Τον 6ο π.Χ. αιώνα ιδρύθηκε στην περιοχή το ένα από τα τρία ονομαστά Γυμνάσια της

● Ο καλλιτέχνης DW έχει ζωγραφίσει το εντυπωσιακό γκραφίτι που δεσπόζει σε κτίσμα του Πάρκου της Ακαδημίας Πλάτωνος.

ΕΤΟΙΜΟ ΝΑ ΣΑΛΠΑΡΕΙ

Μια μαρίνα στη μακρινή Κίνα σχεδιασμένη από τους Ολλανδούς UNStudio εμπνέεται από το υγρό στοιχείο και το δείχνει με όλους τους τρόπους.

ΑΠΟ ΤΗ
ΜΑΡΙΑΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

Υπάρχει η ήσυχη αρχιτεκτονική, υπάρχει η λειτουργική αρχιτεκτονική. Υπάρχει και η αρχιτεκτονική που έχει ως στόχο να σε αφήνει με το στόμα ανοιχτό, να σε ταρακουνάει και να προκαλεί ένα ωστικό κύμα με την εκκωφαντική παρουσία της. Στο σταυροδρόμι αυτών των μονοπατιών στέκονταν ανέκαθεν η δουλειά των κατά βάση Ολλανδών UNStudio. Λαμπρό παράδειγμα είναι το τελευταίο έργο τους στην Τζονγκσάν, στην επαρχία Γκουανγκντόνγκ που βρέχεται από τη θάλασσα της Νότιας Κίνας. Βρίσκεται στις όχθες

του Ζι, κοντά στο Δέλτα του Μαργαριταρένιου ποταμού, και θυμίζει ένα κρουαζιερόπλοιο που ονειρευόταν να γίνει υπερπολυτελές ταχύπλοο. Και ω του θαύματος, τα κατάφερε. Πρόκειται για το κτίριο-εμπορικό κόμβο μιας νεότευκτης μαρίνας, του πρώτου ιδιωτικού μικρού λιμανιού για σκάφη αναψυχής στην Κίνα. Το σύμπλεγμα φέρει τον τίτλο «Keppel Cove Marina & Clubhouse». Πάντως ο συνειρμός με τα πλεούμενα δεν είναι τυχαίος. Σημείο αναφοράς για τον σχεδιασμό του κτιρίου ήταν όντως τα γιοτ και τα μεγαλοπρεπή ταχύπλοα. Για παράδειγμα, τα μπρονζέ πάνελ αλουμινίου που επενδύουν τις εξωτερικές επιφάνειες στο

γαργαντουικό αυτό κτίριο είναι ένας «φόρος τιμής» στα υλικά αλλά και στη δεξιοτεχνία που απαιτείται για τη δημιουργία της «επιδερμίδας» των σύγχρονων γιοτ και ταχύπλων.

Οι UNStudio δεν ήθελαν ωστόσο να μείνουν στην επιφάνεια του κόνσεπτ και όχι μόνο επειδή και το ξύλο που έχει χρησιμοποιηθεί για τις εσωτερικές επιφάνειες φέρνει στο μυαλό το κατάρωμα πολυτελών σκαφών. Ο στόχος τους ήταν να δημιουργήσουν κλίμα σασπένς στους επισκέπτες έτσι όπως θα καταφθάνουν από τη νέα γέφυρα στο κτίριο. Να νιώθουν αρχικά το σοκ της ευχάριστης έκπληξης όταν θα αντικρίζουν το ολόφωτο πλοiάριο σαν να είναι έτοιμο να σαλπάρει στην μπροστινή, παραποτάμια όψη του κτιρίου και να αισθάνονται δέος μπροστά στον επιβλητικό ανάγλυφο όγκο του και στις αντανάκλασεις του φωτός και του νερού στο κάτω μέρος της οροφής και των μπαλκονιών που είναι επενδεδυμένα με καθρέπτες. Και μετά να μπαίνουν στο εσωτερικό του κτιρίου από μια είσοδο πλαισιωμένη από δύο κολώνες-φουγάρα και να αντικρίζουν επτά επίπεδα που οδηγούν το ένα στο άλλο μέσα από έναν στροβιλισμό από λείες κυματιστές γραμμές. Ζαλισμένοι από τις καμπύλες που μοιάζουν να ακολουθούν τα καπρίτσια κάποιας αόρατης δίνης, όπου «είναι σχεδόν σαν να βλέπεις τον άνεμο να στροβιλίζεται μέσα στην αρχιτεκτονική που σε περιβάλλει», όπως σημειώνουν οι αρχιτέκτονες, να κοιτούν έξω από τις γυάλινες εξωτερικές επιφάνειες και τα μπαλκόνια τους και καθώς θα αντικρίζουν το νερό και τα γιοτ να έχουν την ψευ-

● Η εξωτερική, εμπρόσθια όψη του κτιρίου που θυμίζει πλοίο ή γιοτ, σε κάθε περίπτωση επενδεδυμένο με πολυτέλεια.

Όταν ανοίξει πλήρως το 2019 στα 30.151 τ.μ. του «Keppel Cove Marina & Clubhouse» θα υπάρχουν γραφεία, καταστήματα, εστιατόρια, ξενοδοχείο, ένα spa με πισίνα, αλλά και μπαρ караόке

Οι γραμμές στο εσωτερικό δημιουργούν την αίσθηση ότι «βλέπεις τον άνεμο να στροβιλίζεται ακολουθώντας την αρχιτεκτονική του κτίριου», όπως λένε οι δημιουργοί του.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΗ ΒΑΡΛΑΚΗ

Η ώρα είναι 19.30 και στο λιμάνι της Κύμης το καράβι «Αχιλλέας» έχει δέσει στην προβλήτα καλώντας μας να σαλπάρουμε για τη Σκύρο, αυτό το σπάνιο νησί με τα προστατευόμενα αλογάκια και τα γραφικά ακρογιάλια. Σε ένα από αυτά μάλιστα λέγεται ότι ο Γιώργος Σεφέρης ανακάλυψε «το περιγιάλι το κρυφό κι άσπρο σαν περιστέρι», την έμπνευσή του δηλαδή για το ποίημα «Αρνηση». Αλλωστε η Σκύρος, βέρα κοσμοπολίτισσα και συνάμα αγνή ακόμη από τον μαζικό τουρισμό που όλα τα παραμορφώνει, κρύβει σε κάθε πτυχή της και μια γοητευτική ιστορία. Ακόμη και το όνομα του καραβιού μας, «Αχιλλέας», διόλου τυχαίο είναι. Σύμφωνα με τον μύθο, εκεί στη Σκύρο, στην αυλή του βασιλιά Λυκομήδη, έκρυψε η Θέτις τον γιο της Αχιλλέα φορώντας του γυναικεία ρούχα. Μα ο πολυμήχανος Οδυσσέας τον ανακάλυψε με ένα τέχνασμα και τελικά τον πήρε μαζί του στον Τρωικό Πόλεμο.

Πέρα όμως από τους μύθους, εμείς θα χρειαστούμε περίπου μιάμιση ώρα για να προσεγγίσουμε το λιμάνι, τη Λιναριά, μια μισόκλειστη μπλε αγκαλιά με γραφικά ταβερνάκια και ολόφρεσκο ψάρι, που λες και έχουν ξεπηδήσει από καρτ ποστάλ του '70. Ωστόσο τα πολλά και ενδιαφέροντα δεν κρύβονται εδώ, αλλά στη Χώρα του νησιού. Λευκή, χτισμένη στον βράχο κάτω από το βυζαντινό κάστρο και το μοναστήρι του Αγίου Γεωργίου, του πολιούχου του νησιού, συγκεντρώνει τη ζωή της Σκύρου.

Ακολουθούμε τις συμβουλές των ντόπιων και προσεγγίζουμε τη Χώρα από τον ασφαλτόδρομο προς την πλατεία Αιώνιας Ποιήσεως. Και εδώ πρέπει να κάνουμε απαραίτητως μια στάση. Γιατί αυτή η ιστορική πλατεία κατασκευάστηκε προκειμένου να φιλοξενήσει το μνημείο που έχει στηθεί προς τιμήν του νεορομαντικού βρετανού ποιητή Ρούπερτ Μπρουκ. Ποιος ήταν εκείνος; «Ο πιο όμορφος νέος στην Αγγλία» κατά τα λεγόμενα του Γουίλιαμ Μπάτλερ Γέιτς. Ο Μπρουκ πέθανε το 1915, στη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, σε ηλικία μόλις 28 ετών, από τσίμπημα μολυσμένου κουνουπιού, σε ένα αγκυροβολημένο γαλλικό νοσοκομειακό πλοίο. Τάφηκε σε έναν ελαιώνα του νησιού, κοντά στον όρμο Τρεις Μπούκες. Το 1931 ανεγέρθη μνημείο που τιμά τη μνήμη του. Μάλιστα, στα αποκαλυπτήρια είχαν δώσει το «παρών», μεταξύ άλλων,

Το όμορφο νησί των Βόρειων Σποράδων με τα προστατευόμενα είδη και τις μοναδικές ακρογιαλές προσκαλεί τον ταξιδιώτη να βουτήξει στην ατμόσφαιρα και την ιστορία του.

● Η αρχοντική Χώρα της Σκύρου με τα άσπρα σπίτια και τα φιδωτά δρομάκια της.

ΣΚΥΡΟΣ

ο Ελευθέριος Βενιζέλος και ο Αγγελος Σικελιανός.

Η βουτιά μας στην Ιστορία συνεχίζεται, καθώς κάτω ακριβώς από την πλατεία Αιώνιας Ποιήσεως βρίσκεται το αρχαιολογικό μουσείο. Εκεί εκτίθενται ευρήματα από την ανασκαφή στον προϊστορικό οικισμό -λιμάνι του Παλαμαρίου (αξίζει να επισκεφθείτε και τον αρχαιολογικό χώρο, απέχει 13 χλμ. από τη Χώρα), αλλά και ευρήματα από διάφορες άλλες περιοχές του νησιού. Καθώς κοιτάζα μαγεμένη ένα εντυπωσιακό περιδέραιο από φαγεντιανή, που έμοιαζε ανέγγιχτο από τον χρόνο (βρέθηκε σε τάφο της πρωτογεωμετρικής περιόδου στην τοποθεσία Μαγαζιά), η εξαιρετική κυρία Αμέρισσα (είναι τοπικό σκυριανό όνομα, θα το συναντήσετε πολύ συχνά) μου εξηγούσε τα πάντα για την ιστορία του νησιού.

Συνεχίζοντας στο ίδιο μοτίβο, στη γειτονιά των μουσείων, επισκεπτόμαστε το Μουσείο Μάνου και Αναστασίας Φαλτάιτς. Ιδρύθηκε το 1964 από τον ευπατρίδη Μάνο Φαλτάιτς (έφυγε από τη ζωή το 2012) και είναι στεγασμένο στο παλιό αρχοντικό των «Φαλταγήδων», που αποτελούν μία από τις ιστορικότερες οικογένειες του νησιού, με τις ρίζες τους να χάνονται στα βάθη του Βυζαντίου. Συγγραφέας, λαογράφος και ζωγράφος, ο Μάνος Φαλτάιτς προσπάθησε να διαδώσει τον πολιτισμό και την ιστορία της Σκύρου και η συλλογή του μουσείου είναι πραγματικά ανεξάντλητη. Ετσι, σε έναν ειδικά διαμορφωμένο χώρο παρουσιάζεται το λεγόμενο «σκυριανό σπίτι» με τα μικροσκοπικά «σκαμινιά» – μη σας ξεγελά το μέγεθός τους, αντέχουν ωραιότατα το βάρος ενηλίκων – και τα υπόλοιπα έπιπλα και ξυλόγλυπτα, τα οποία φανερώνουν την ευφυΐα της σκυριανής χειροτεχνίας. Εργαλεία και σκεύη, κεραμικά και σπάνια κεντήματα, αλλά και παραδοσιακές φορεσιές συμπληρώνουν την παρουσίαση. Δώστε προσοχή στα λεγόμενα «τροχάδια», είναι τα παραδοσιακά παπούτσια των τσοπάνηδων του νησιού (κάτι ανάμεσα σε σανδάλι και παντόφλα), τα οποία, μη σας κάνει εντύπωση, φοριούνται μέχρι σήμερα. Πέρα όμως από τα εκθέματα του λαογραφικού πλούτου, στο μουσείο παρουσιάζονται γλυπτά αλλά και πίνακες ζωγραφικής του Μάνου Φαλτάιτς, καθώς και σπάνια ντοκουμέντα και ιστορικά έγγραφα, ανάμεσά τους η προκήρυξη της Ελληνικής Επανάστασης από τη Φιλική Εταιρεία, αλλά και χειρόγραφα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη.

ΠΩΣ ΤΟ ΚΟΜΙΚ ΚΑΤΕΚΤΗΣΕ ΤΟ ΧΟΛΙΓΟΥΝΤ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΑΡΚΟ ΚΑΡΑΣΑΡΙΝΗ

Κάποτε η συνταγή για ένα χολιγουντιανό μπλοκμπάστερ ήταν απλή: μια εκθαμβωτική (και όχι και πολύ πιστή στην πραγματικότητα) ιδέα για πλοκή, ένα μεγάλο πρωταγωνιστικό όνομα, στην πιο απαιτητική περίπτωση και ένας ταλαντούχος σκηνοθέτης. Το μοντέλο που για πολλούς επιβίωσε ο 29χρονος Στίβεν Σπίλμπεργκ με τα «Σαγόνια του καρχαρία» το 1975 και δοξαζόταν στη συνέχεια κάθε χρόνο με φιλμ διαφορετικού στυλ και χαρακτήρα, όπως τα «Πόλεμος των Αστρών», «Πολύ σκληρός για να πεθάνει», «Τζουράσικ Παρκ» και άλλα ων ουκ έστιν αριθμός, άφησε πίσω του τη δημιουργική δεκαετία του '70 με τον συνδυασμό της εμπορικότητας και της καλλιτεχνικής αρτιότητας. Οι πρωταγωνιστές πλέον πληρώνονταν αδρά για να γεμίζουν την οθόνη όσο το κοινό κατανάλωνε τις απανωτές σκηνές δράσης ή τα χορταστικά ειδικά εφέ που εκτυ-

Από τον Μπάτμαν και τη Γουόντερ Γούμαν έως τη «Λεγεώνα της Δικαιοσύνης» και τους «Εκδικητές», ο κινηματογράφος κατακλύζεται από στολές, μπερτές και μάσκες – και τα ταμεία από δισεκατομμύρια.

λίσσονταν γύρω τους: το 1991 για τον «Εξολοθρευτή 2: Η ημέρα της κρίσης» ο Αρνολντ Σβαρτσενέγκερ θα πληρωνόταν 15 εκατ. δολάρια (και μια και ως ρομπότ δεν έλεγε και πολλά, οι περίπου 700 λέξεις του ρόλου του άξιζαν 21.429 δολάρια έκαστη), το 1996 ο Τζιμ Κάρεϊ 20 εκατ. για τον «Κολιτσιδά», το 1998 ο Μελ Γκίμπσον 30 εκατ. για το «Φονικό Όπλο 4». Στις αρχές της επόμενης δεκαετίας ωστόσο, αθόρυβα στην αρχή, πιο έντονα μετά, κάτι άρχισε να αλλάζει. Στις οθόνες εμφανίστηκε ο Σπάιντερ Μαν. Επειτα ήταν η σειρά του Μπάτμαν. Ακολούθησε ο Αϊρον Μαν. Λίγοι ήταν εκείνοι που ενδιαφέρθηκαν για το ότι πίσω από τη μάσκα τού κάθε σούπερ ήρωα βρίσκονταν οι Τόμπι Μαγκουάιρ, Κρίστιαν Μπέιλ και Ρόμπερτ Ντάουνι Τζούνιορ, αντίστοιχα, πολύ περισσότεροι στάθηκαν στο γεγονός ότι οι εννέα αυτές ταινίες σημείωσαν συνολικές εισπράξεις 7 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Αίφνης, η κινηματογραφική βιομηχανία ανακάλυψε ότι η στολή μετρούσε πιο πολύ

από τον άνθρωπο, το πρόσωπο λιγότερο από το προσωπίο. Και το κόμικ κατέκτησε το Χόλιγουντ. Οι χάρτινοι ήρωες της ένιατης τέχνης είχαν επιχειρήσει πολλάκις να εγκατασταθούν στα εδάφη της έβδομης. Ο «Σούπερμαν» του 1978 με τον Κρίστοφερ Ριβ στον ομώνυμο ρόλο, τον Μάρλον Μπράντο και τον Τζιν Χάκμαν σε βοηθητικούς και 300 εκατομμύρια δολάρια σε εισπράξεις υπήρξε ο πρώτος σταθμός της πολιορκίας, ο «Μπάτμαν» του Τιμ Μπάρτον το 1989 με τον Τζακ Νίκολσον, τον Μάικλ Κίτον, την Κιμ Μπασίντζερ και 411 εκατομμύρια στο box office ο δεύτερος. Και στις δύο περιπτώσεις οι τρεις συνέχειες του πρωτότυπου δεν έφεραν τα αναμενόμενα: το χρήμα έρρεε, αλλά δεν γινόταν πλημμύρα, οι συντελεστές έκαναν νερά, οι κριτικοί δυσπιστούσαν, οι παραγωγοί αποχωρούσαν. Από το 1994 ως το 2005 «Judge Dredd», «Το κοράκι», «Hellboy», «Sin City», ταινίες με γνωστούς ηθοποιούς (Σιλβέστερ Σταλόνε, Μπράντον Λι

κ.ά.) ή σημαντικούς σκηνοθέτες (Γκιγέρμο ντελ Τόρο, Ρόμπερτ Ροντρίγκεζ) αντίστοιχα, απέτυχαν επανειλημμένα να πείσουν το Χόλιγουντ να επενδύσει στη δυναμική και να εκπαιδεύσουν το κοινό στην αισθητική τους. Τον γρίφο έλυσε πρώτος ο Κρίστοφερ Νόλαν, σκηνοθέτης μεταξύ 2005 και 2012 της τριλογίας «Batman Begins», «The Dark Knight» και «The Dark Knight Rises». Ο Βρετανός φρόντισε να μυηθεί στην παράδοση του ήρωα, άντλησε σκηνές και στοιχεία από επιλεγμένα κορυφαία κόμικς του παρελθόντος, έδωσε στις ταινίες την αίσθηση του παρόντος φέρνοντας στο προσκήνιο την τρομοκρατία και την οικονομική κρίση και τράβηξε πλήθη στις αίθουσες των multiplex. Μεταξύ 2008 και 2013 την ίδια περίπου συνταγή, αν και αισθητά πιο εύπεπτη, ακολούθησε και ο Τζον Φάβρο στα εξίσου επιτυχημένα «Iron Man» 1, 2 και 3. Ο πακτωλός των κερδών προσέλκυσε την Disney, η οποία το 2009 έσπευσε να αγοράσει τη Marvel Comics – σπίτι των Σπύ-

1. Μαύρος Πάνθηρας, Κάπτεν Αμερική, Μαύρη Χίρα, Γουίντερ Σόλτζερ, κατά κόσμον Τσάντγουικ Μπόζμαν, Κρις Εβανς, Σκάρλετ Τζοχάνσον και Σεμπάστιαν Σταν, σε σπάνια στιγμή ηρεμίας από το «Εκδικητές: Ο πόλεμος της αιωνιότητας» (2018). 2. Η Γουίντερ Γούμαν (Γκαλ Γκάντοτ) και ο αγαπημένος της κατάσκοπος, αμερικανός πιλότος Στιβ Τρέβορ (Κρις Πάιν), σε στιγμή περισυλλογής από το «Γουίντερ Γούμαν» (2017). 3. Ο Κρις Χεμςγουορθ και η Νάταλι Πόρτμαν στη μεγάλη επιτυχία «Thor 2: Σκοτεινός κόσμος».